

RODOLJUB.

Izhaja vsako soboto ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volilci!

Bližajo se državnozborske volitve. Po izreku zaupnikov narodne stranke in po želji najveljavnejših volilcev so določeni kot kandidatje:

V kmetskih občinah, ki volijo dne 18. decembra 1900:

1. V sodnih okrajih: Ljubljana, Litija, Ribnica, Vrhnika, Velike Lašče in Zatičina:

Josip Lenarčič

posestnik in tovarnar na Vrhniki.

2. V sodnih okrajih: Cerknica, Idrija, Ilirska Bistrica, Logatec, Lož, Postojina, Senožeče, Vipava:

Ivan Božič

deželni poslanec in posestnik v Podragi.

3. V sodnih okrajih: Kočevje, Mokronog, Radeče, Trebnje, Žužemberk:

Franc Zupancič

posestnik v Rakovniku.

4. V sodnih okrajih: Črnomelj, Kostanjevica, Krško, Metlika, Novo mesto:

Ivan Globočnik

posestnik na Dobravi.

5. V sodnih okrajih: Brdo, Kamnik, Kranj, Kranjska gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič:

Gustav Pirc

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Volilci! Pridite na dan volitve vsi do zadnjega na volišče in glasujte za te kandidate.

Živio kmečki stan!

Kmetskim volilcem v pomislek.

Prihodnji teden ste kmeti volilci poklicani, da izvolite tiste može, ki naj Vas prihodnjih šest let zastopajo v državnem zboru, in ki naj tamkaj v vašem imenu sklepajo postave in ljudstvu nalagajo davke.

Poslanec ima dolžnost, da skrbi za blagor svojih volilcev. Vi kmetovalci imate torej pravico zahtevati, da skrbi Vaš poslanec za vaš blagor, za blagor kmetije, to pa tembolj, ker je kmet podlaga države, in ker je kmet rednik in dobrotnik vseh drugih stanov.

Možje! Bog vam je dal pamet, da pamet, da mislite. Pomislite torej možje, koga boste izvolili dne 18. decembra za svojega zastopnika. Doslej ste več kakor dvajset let sem volili vedno tiste može, ki so Vam jih

priporočali duhovniki. A kaj se je v tem času za Vas storilo? Kako so klerikalni poslanci, ki ste jih doslej imeli, plačevali Vašo zvestobo in vaše zaupanje? Plačevali so Vam to z izdajstvom!

Pomislite kmetje, kaj se je vse zgodilo v teh dolgih letih, kar ste pošiljali v državni zbor samo tiste može, ki so Vam jih priporočali duhovniki in spoznali boste, kako ostudno ste bili goljufani.

V tem času se je izvršila uredba zemljiškega davka. Vas kmete so zastopali klerikalci in ti klerikalci so pomagali, da se je zemljiški davek za kmeta slabo uredil. Klerikalci so glasovali za to, da se je kmetom samo nekaj grošev odpustilo od zemljiškega davka, grajščakom in škofom pa mnogo tisočakov.

V tem času ste bili kmetje takorekoč prodani Madjarom, vsled česar je cena pridelkom in živini silno padla. Kdo je kriv? Vendar tisti, ki ste jih kmetje poslali v državni zbor, to so klerikalci.

V tem času so se Vam kmetom naložila velikanska nova bremena, tako davki na sladkor, na pivo, na petrolej, na žganje i. t. d. Kdo je kriv? Vendar le tisti, ki so bili vaši zastopniki!

V tem času so povodnji, toča in druge nezgode kmeta strašno udarile, a dobil je k večjemu kak groš podpore, mej tem, ko se je gališkim grofom in škofom dovolilo milijone in milijone v dar. Kdo je kriv? Vendar le tisti, ki so bili vaši zastopniki!

Ko je v državnem zboru bivši finančni minister Kaizl stavil predlog, naj se od zemljiškega davka samo kmetom odpiše vsega skupaj poltretji milijon goldinarjev, so se klerikalci z vso silo uprli in so zahtevali, da se ta poltretji milijon ne sme razdeliti samo med uboge, izsesane kmete, ampak da se mora ravno tako kakor med kmete razdeliti tudi med bogate grajščake in škofe.

In klerikalci so zmagali, in tisti popust se je razdelil največ med grajščake in škofe, kmet pa se je pod nosom obrisal.

Bivši finančni minister Kaizl je izračunal, da je vsled tega izdajalskega postopanja klerikalcev vsak kmet povprek oškodovan za 82 gld., zato pa se je knezu Schwarzenbergu odpisalo 113.743 gld., knezu Windischgraetzu 56.281 gld. in ljubljanski škof je pobasal kakih 5000 gld. v svojo malho.

Ali veš, kmetovalec iz radeškega, mokronoškega, žužemberškega, trebanjskega in ko-

čevskega okraja, kdo je bil mej tistimi izdajalci, ki so te takrat prodali? Tudi Franc Povše, ki se ti danes ponuja za poslanca, in ki ga duhovniki danes tako goreče priporočajo, je bil med tistimi, ki so glasovali za to, da si bil oškodovan, da so tebi namenjeni denar pobasali grajščaki in škofje.

Ali veš, kmetovalec iz krškega, novomeškega, kostanjeviškega, metliškega, in črnomaljskega okraja, kdo je še bil med tistimi izdajalci, ki so te takrat prodali? Tudi Viljem Pfeifer, ki se ti danes ponuja za poslanca, in ki ga duhovniki danes tako goreče priporočajo, je bil med tistimi, ki so glasovali za to, da si bil oškodovan, da so tebi namenjeni denar pobasali grajščaki in škofje.

Tako so te, ubogi kmet, tvoji poslanci zastopali. Zlorabili so tvoje zaupanje in te izdali in prodali.

Toliko let si, slovenski kmet, pošiljal tiste v državni zbor, ki so ti jih priporočali duhovniki. Vsake vrste ljudi si volil, samo kmeta nisi volil, in kako se ti je tvoja dobrosrčnost in zaupnost plačevala. Tvoji zastopniki so se poganjali za korist bogatinov, za tebe pa so se toliko menili, kakor za lanski sneg. Tako so te tvoji poslanci zaničevali, da so šli celo v boj proti predlogu, naj se kmetom daruje poltretji milijon goldinarjev, in da so dosegli, da so ta denar požrli bogatini.

Kmetje, davkoplačevalci! Prihodnji teden, dne 18. decembra se zopet odloči naša usoda za šest let. Predno greste volit, pomislite, kako nesramno izdajalsko so postopali vaši dozdanji poslanci, posebno Viljem Pfeifer in Franc Povše, pomislite, koliko slabega so vam ti storili kot vaši zastopniki. In če to pomislite, pridete do spoznanja, da bo samo takrat bolje, kadar bo kmet zastopal kmeta. Dajte slovo tem nezmožnim penzionistom, invalidom in prevžitkarjem, ki so vas doslej zastopali in volite kmete.

Proč z izdajalec kmetkega stanu in živio kmeti stan!

Kmetovalci volilci!

V torek, dne 18. decembra, se bo pri volitvi bil boj za čast naše kmetije. Boj bo za to, ako kmetška volja kaj velja, ali samo volja duhovnikov, ki so na nož sovražni izmed kmetov vzetim kandidatom in prijatelji škricem, kateri njim tlako delajo. Volitev bo, ako naj kmetovalci zmagajo, ali ljudje, ki kmetijo le iz daleč gledajo. Odločiti bo

ta dan, ali naj duhovnik tudi zunaj cerkve vse velja, vi kmetje, davkoplačevalci, reditelji duhovnika in drugih stanov, pa nič. Odločiti bo, ako ste že tako v dušni tlaki duhovenstva, da bi tudi farovško kuharico ali fajmoštrov škoren za svojega poslanca izvolili, če to farovž zahteva. — Spoznali ste te tedne, da naši duhovniki zlorablajo vero za svoje namene. V Belikrajini je kapelan zazvonil v podružnici kakor da bi imel iti na obhajanje, samo, da je volilce zbral in jim volilne liste odvzel. V cerkvi upijejo skoraj vsi, kakor jesiharji, da so kmetovalci-kandidati ne-verniki. Njihove pridige so le volitveno hujskanje, mej mašo mislijo na volitve, kakor norci divjajo v cerkvi in zunaj nje. V šmirnici hočejo Boga na poslednjo uro prinesiti; starčke, ki se jim vклонiti ne dajo, zovejo prešiče, ki se naj zakoljejo. Ženske vaše puntajo proti vam, puntajo proti vsem, kar ž njimi noče potegniti. In vi ste prepričani, da niste za las odstopili od vere. —

Streznite te ljudi, polite jih 18. decembra z mrzlo vodo, da se potem spomnijo, da so vero v blato mandrali, in da postanejo to, kar bi morali biti, duhovniki, služabniki vaši v cerkvi, v cerkvenih stvareh in nič drugega. Če jim zdaj korajže ne vzamete, boste se kesali. Njihova razdivjanost bo naprej v njih ostala, ker videli bi, če zmagajo, da z vami lahko počnejo, kar hočejo. Velik čeber mrzle vode zvrnite 18. decembra na vsakega teh razgrajalcev!

Kmetijo vašo imejte pred očmi. Ljubi Bog vas bo enkrat kaznoval zaradi tega, če niste možgan rabili in se poprijeli poslanstva, da vlade prisilite, da za kmetijo kaj storijo.

Po potresu so meščanski poslanci za kako oškodovano mesto milijone iz vlad izsilili. Več kakor potres, več kakor povodenj je bila trtna uš. Koliko so pridobili za obnovljenje naših vinogradov vaši dozdanji kmetijski poslanci? V Ameriko so morali kmetje in na teh par trt, kar se jih je zasadilo, je prilepljen mozeg naših najboljših mož, ki so iz Amerike pošiljali par sto gl.

In kaj so dobili drugi poljedelci?! Še od sliv, ki jih za-se kuhajo, da imajo kak požirek zjutraj, ko gredo na delo, morajo grozen davek plačati. Ali veste, koliko jih je bilo hudo kaznovanih, ker jim ni šlo v glavo, da bi svojih sliv ne smeli za svojo rabo kuhati brez daca?

Berače pošljite na Dunaj, vam duhovniki svetujejo. V vaših prsah pa odmeva kaj drugega: ne berače, može pošljimo; mi nimamo ničesar beračiti, prositi, ampak tirjati! — Državljeni smo, plačujemo za vzdržanje države davke, dajemo ji tri četrtine vojakov, mi bomo tirjali, tirjali, ne pa prosili. In za to delo je treba mož, ne pa mevž, treba mož, ki so na lastnem telesu okusili, kaj je trpeča kmetija! —

Dne 18. decembra naj to glasno pove vsa Kranjska. Naj tudi iz slovenske kmetije zagrmi, da kmetija svoje pravice tirja, tirja z žuljavo roko človeka, ki se noče ves izseliti v srečnejše države, ampak da hoče domačo državo tako vladano imeti, da kmetu ne bo treba zapuščati je.

Dopisi.

Iz gomilske okolice, 10. decembra. Zelo so ponosni Šentjurski klerikalci, da so zmagali pri občinski volitvi. Ako bi se Narodovci, ali soc. demokratje toliko potrudili, kakor se se klerikaici pri agitiranju, bi bili tudi zmagali. A kaplanček ni imel pokoja; njemu ni nobena kmečka hiša preveč oddaljena, kadar se gre za volitve, bodi za občino, ali za državni zbor, vsako najde, pa tudi moram omeniti kakšne pristaje je naš kaplanček nabral za volitev, take pohabljene, da so morali s palico v roki priti na volišče, drugače bi na potu obnemogli. Privlekli so tudi enega, ki je na duhu bolan, in ni sposoben za volitev. Eden ga je moral v pisarno potisniti in mu klobuk raz glavo vzeti in mu volilni listek v roko potisniti. To je sramotno, ker na tak način bi še žival lahko volila. Farani so prišli že večjidel do spoznanja, da s klerikalci ni nič, pa zaradi župnikove srditosti niso hoteli priti na volišče. Razgrajali so prvo nedeljo po volitvi z lece, da so prišli krivi preroki, kateri ljudstvo zapeljujejo, in kako bodo stali enkrat pred večnim sodnikom na sodni dan. Na sebe se pa župnik ne spominjajo, da bodo stali tudi pred sodnikom, ker se ljudstvu lažejo, namesto da bi božjo besedo označevali. Drugo nedeljo so zopet kričali z lece, da brezverski časniki so ljudstvu škodljivi, da se duša in kri zastrupi, da vso vero zgubil kdor radovoljno kaj takega čita, pa tudi gorje takemu duhovniku, katerega taki listi hvalijo. Imel bi še veliko od te klerikalne garde pisati, pa je prostora premalo v listu. Čudno se nam zdi, da naš župnik, ki so precejšnja oseba, imajo navadno glas kakor stara baba brez zob, le kadar so pa »brezverski« časniki na vrsti, tedaj imajo glas, da lahko vsaki gluhec sliši. Nobena duša ne bi grajala župnika, ko bi se v politične reči ne vtikali, svoje laži za resnico ne prodajali in resničnih poštenih časnikov ne pogubliali. Kaplanček je še veliko bolj posvarjenja potreben. Mislimo, da bo prišel kmalo v norišnico, ako se mu v glavi ne zboljša. On take neumnosti vganja v cerkvi, da se vsak pameten človek čudi. Tudi molze uboge mladine trdo zaslužene krajcarje, da si mošjno polni. Njegov krščanski nauk je tako pohujšljiv, da starši otrok v cerkve ne pustijo, ker on jih s svojo besedo le pohujša. Razlagal je že več nedelj o sv. zakonu, pa tako, da stare babe z glavo majejo in se smejejo, ker on vsako malenkost čisto brez ovinkov pove. To naj bo za danes, ako ne opustite svoje neumnosti, bodete kmalu pri častitem Mihaelu Napotniku zatoženi, da boste vedli, kaj se sme v cerkvi razlagati v pričo nedolžnih otrok.

Iz Mirne peči, 10. decembra. Tudi v Mirni peči vera peša. Kakor ste čuli že 11. novembra, ko je bil tu volilni shod, tako zmirom naprej vera peša. 5 t. m. je imel naš gospod župnik izpraševanje za spovedne listke, v vasi Št. Jurju, ko je končal izpraševanje je rekel: jaz imam dolžnost, vas kmete poučiti, kako boste volili in koga volite. Veste, da se nam silijo liberalci brezverci, bolje rečeno krivoverci, ki hočejo našo sv. vero popolnoma uničiti. 12. t. m. bomo imeli prvo volitev. Luka Jelenc je krivoverec, on je učitelj ljudske šole v Ljubljani, on deluje za protestante in mlado in staro nape-

ljuje k protestantstvu. Takega krivoverca ne smete voliti. Sploh on tudi ničesar ne zastopi kmetijskih stvari in teženj in se že po veri spozna, da ni za kmeta in za nobenega ne. Na vso moč je po tem udrihal po Jelencu, nikakor pa ni mogel prehvaliti odvetnika Šušteršiča, kako je ogret za kmeta in delavca in za vse stanove sploh. Bil bi g. župnik še marsikaj povedal, ko bi se ne bil Fr. Gerdenc oglasil za besedo in mu šnofat dal, da je začel na ves glas kihati. Potem je še poskusil udrihati po gosp. dr. Tavčarju in gosp. Globočniku, kaka krivoverca da sta, a spet mu je Gerdenc dal po nosu, da ni vedel kaj reči, naposled je potegnil časopis iz malhe, mislim, da je bil »Narodni gospodar«, in začel na dolgo in široko premlevati njegove laži, kar zašumi vrišč po sobi. »Tiho to je laž, to so klerikalne laži«. Osramočen je vtaknil župnik časopis v žep in jo raje pobral v Dolenjo vas loviti volilce na svoje limanice. Tudi v Dolenji vasi ni nič vlovil. Gospod Bergant kriči »vera peša«. To ni čudno, če peša, ko sam Boga niti v misli ne vzame. Mesto Boga ima v mislih dr. Tavčarja, Jelenca, Globočnika in druge. Vseh mož, kar je bilo nas pri izpraševanju, ni ne eden slišal, da bi g. Bergant Boga omenil, le hujskal je ljudi zoper narodno napredno stranko. Povedali bi lahko še marsikaj, a naj za danes to zadostuje. G. Bergantu pa povemo, naj se poboljša, drugače bo slaba zanj.

Politični pregled.

Notranji položaj. Vlada ima zadnji čas velike skrbi, kako bo z volitvijo delegacij. Ako Čehi ne odnehajo od obstrukcije, se lahko zgodi, da delegacije sploh ne bodo voljene, v katerem slučaju bi bila vlada v največji stiski, in bi morda morala celo odstopiti.

Volilno gibanje je postalo zadnji čas prav viharo. Značilno je, da so na Češkem socijalni demokratje mnogo izgubili in da izgube gotovo tri mandate.

Vojna v Južni Afriki se še vedno nadaljuje in sicer zmagujejo zdaj Angleži zdaj Buri. Ker so Angleži močnejši in številnejši, bo končna zmaga seveda njihova. Predsednik burske republike, ki je prišel v Evropo, da bi izprosil posredovanje evropskih držav, ni ničesar opravil, ker se vse Angležev boji.

Domače in razne novice.

Kmetijski volilci pozor! Kdor že ima kandidata na volilnem listku zapisanega, pa mu ni všeč, ta naj prečrta zapisano in naj zapiše ime in bivališče istega kandidata, ki mu je všeč. Tako zbršite imena Pfeifer, Povše, Žitnik, Vencajz in Pogačnik ter zapišite imena: Globočnik, Zupančič, Božič, Lenarčič, Pirc — vsak po svojem volilnem okraju. Dostavite kraj, kjer kandidat prebiva. Tudi na drugi strani lahko pišete. Pa prečrtati je prjšnje ime. Tisto ime bo veljalo, katero se bo dalo razločno brati. Na dan volitve držite naše volilce skupaj. Preglejte listke in jih popravljajte. Na dan volitve bodo naši duhovniki popolnoma nori, trgali bodo listke iz rok. Bodite korajžni! Za vse naše kandidate stoji dobro, v vseh

okrajih je najboljši kmet nasprotnik farovškim kandidatom. Nastopajte, kakor bi branili svoje imetje pred siloviteži; boljša prva zamera, kakor zadnja. Držite skup; tisoče vas je, in Bog vas bo blagoslovil v tem delu, ker to, kar po vsej deželi pameten kmet v srcu čuti, ne more biti slabo!

Pozor — volilci! V torek, dne 18. decembra bo volilni boj v kmetijskih občinah. Ta dan je velikanske važnosti za prihodnost. Zatorej vas ob zadnji uri rotimo, storite vsi, od prvega do zadnjega svojo sveto dolžnost. V notranjskih in v dolenjskih kmetijskih občinah stoji za nas jako dobro, ali napeti je treba vse moči, ker je izid odvisen od vsacega glasu. Možje agitatorji! Skrbite pred vsem, da pridejo naši volilci vsi volit. Nobeden ne sme doma ostati, le če pridejo vsi, prav vsi, potem je mogoča zmaga. Nadalje skrbite, da pridejo naši volilci točno, ko se volitev začne, da bodo izmed sebe volili komisijo, v kateri je treba posebno duhovnikom gledati na prste. Končno pregledujte volilne listke in črtajte imena nasprotnih kandidatov. V tem oziru bodite brezobzirni, zakaj sicer vas duhovniki ogoljufajo. Po voliščih bodo duhovniki skušali na vse načine vplivati. Če bi kateri duhovnik kaj grozil, pokličite žandarja in skrbite sploh, da bodo žandarji vzdrževali red. Delujte, možje, delujte z vsemi močmi. Če stori vsak svojo dolžnost, bodo zmagali kmetijski kandidati in bodo vrženi v prah tisti nesposobni kandidatje, ki Vam jih sili duhovščina. Korajža velja, in zmaga bo naša.

Volitev iz splošnega volilnega razreda se je vršila dne 12. t. m. Izvoljen je bil dr. Šusteršič. Vedelo se je že naprej, da bo zmagal, in naša stranka tudi ni ničesar storila, da to prepreči. Postavili smo v tem razredu kandidata, le da štejemo glasove, da vidimo, koliko imamo zanesljivih pristašev, žrtvovali pa nismo za ta boj prav nič. Vse naše moči smo osredotočili na kmetijske občine notranjske in dolenjske. Volitev v splošnem razredu nam je pokazala, da ravno v teh okrajih jako dobro stojimo, in da smemo z vso pravico upati na sijajno zmago, če bodo le volilci v polnem številu prišli na volišče. Šusteršič je zmagal v prvi vrsti, ker je imel Gorenjsko, ljubljansko okolico, litijski politični in ribniški sodni okraj na svoji strani. Tu je dobil velikansko večino. Pri volitvi v kmetijskih občinah odpade vse polno volilcev, in ker so kmetje-posesniki v dolenjskih in notranjskih občinah večinoma z nami glasovali, bomo 18. t. m. gotovo lahko s ponosom klicali: »Živio kmetijski stan, zmagala je kmetijska zavednost!«

Klerikalni kandidatje, ki jih usiljuje duhovščina, so res taki ljudje, da je lahko sram vsacega kmeta, kdor zanje glasuje. Vsaka poštena stranka na svetu bi se lahko sramovala priporočati take kandidate. Kaj bi govorili o penzionistu Vencajzu ali o penzionistu Povšetju, ki svoje volilce tako zaničuje, da se mu ni zdelo vredno, priti mednje —

o teh dveh je sodba že sklenjena. Na dvoje pa moramo volilce vpozoriti: Nace Žitnik, ki ga vsiljujejo na Notranjskem, je pod častno besedo v deželnem zboru vedoma lagal in je potem še ponaredil stenografični zapisnik. Klerikalci so ga na to sramotno izključili iz svoje srede in ravno tako so ga iz katoliškega političnega društva sramotno ven vrgli. Najsposobnejši možje klerikalne stranke so takrat rekli, da Žitnik ni vreden, da bi bil še poslanec. Posebno sta to povdarjala deželni glavar Detela in poslanec dr. Papež. Notranjci, vi možati, zavedni notranjski kmetovalci — ali boste volili tacega moža, ki ga njegovi lastni tovariši tako zaničujejo, da ž njim še pri eni mizi nečejo sedeti? Notranjci! ves svet bi se Vam smejal in bi Vas zaničeval, če bi poslali Žitnika na Dunaj kot Vašega zastopnika. In ravno tako bi se ves svet smejal Dolenjcem če bi tisto žalostno podrtijo, ki se kliče Pfeifer, poslali kot svojega zastopnika na Dunaj. Pfeifer je še za strašilo v koruzi preslab, na Dunaju pa se ministri le norca delajo iz njega in se mu posmehujejo. Zapomnite si kmetijski volilci. Ta Pfeifer je imel včasih na kmetijsko posestvo intabulirano tirjatev in mu je siromašen kmet od te tirjatve moral plačevati po 30 od sto! Ljudje krščanski! Pomislite, 30 od sto! To je tako vnebovpijoče oderuštvo, da je tacega zmožen samo najzavrženejši Čifut. Ali hočete dolenjski volilci poslati tacega človeka v drž. zbor? Ako volite Pfeiferja, bo ves svet rekel, da ste tako ničvredni in zabiti ljudje, da Vam je dober še mož, ki je jemal od ubogega sestradanega kmeta po 30 od sto.

Shodi. Zadnje dni je bilo v raznih krajih prav mnogo shodov. Znameniti shodi so bili v Radečah, v Črnomlju, v Dragatušu, pa bilo je tudi več manjših shodov zlasti na Notranjskem. Povsod so volilci navdušeno pozdravili kmetijske kandidate Božiča, Globočnika in Zupančiča in prisegli, da pojdejo na dan volitve zanje v boj. Če ostanejo mož beseda, potem je zmaga teh kmetijskih kandidatov zagotovljena.

Sijajen uspeh katoliškega misijona. V Št. Vidu, kjer županuje znani klanfarjev Tone, ki ga je fajmošter Gropa proglasil za cesarskega namestnika, so imeli misijon. Popje so ljudstvo nahujskali tako, da je bil ta in oni klerikalec skoro bolj podoben divji zveri kakor človeku. Misijon se je slovesno zaključil, in pokazalo se je, da je obrodil obilo sadu. Ob zaključku shoda so namreč dva fanta zaklali. Jeden teh fantov je takoj umrl, drugi pa umira. To je blagoslov, ki ga je misijon prinesel Št. Vidu, zakaj če bi duhovniki ne bili ljudstva do skrajnosti hujskali, bi gotovo ne bilo tako podivjalo.

Klerikalna pravičnost. Iz Ribnice se nam piše: Minoli teden so se pri nas vršile volitve za krajni šolski svet v Ribnici. Izvoljenih je bilo pet kmetov, o katerih poštenosti ne moremo dvomiti. Ako se ne bodo držali Šusteršičevega navodila, da je novodobna šola prokletstvo za naše ljudstvo, in se bodo izkazali kot prijatelji našega šolstva, nimamo ničesar proti temu, da so se v šolski svet izvolili samo kmetje kot zastopniki prizadetih občin. Tudi bi

ne bili omenjali teh volitev, da nas ni dopisnik iz Ribnice v »Slovenču« v to pozval. V šolsko občino Ribnica spadajo poleg krajne občine ribniške še štiri druge občine, katere plačujejo za šolske potrebščine skupaj 314%, ribniška občina pa 686%. Ribnica sama plačuje nad polovico potrebščine. Pravičnost bi zahtevala, da tudi trg dobi svojega zastopnika v šolskem svetu. To se ni zgodilo, akoravno bi se bilo tudi tu lahko našlo kakega kmeta ali moža, o katerem se ne more trditi, da ni za kmeta. Ako ima »Slovenčev« dopisnik prav, potem imajo tudi Madjari prav, ako zahtevajo, da plača Avstrija dve tretjini skupne potrebščine, odločevati imajo pa samo Madjari. Bivši načelnik krajnega šolskega sveta, ki je devet let pri šoli tlako delal, bode pač lahko pogrešal to dostojanstvo. Ako se dopisnik izpodtika na tem, da so se vnanji člani o zadnji seji po naključju šele nekoliko ur pred sejo obvestili, in da se je občinska pisarna četrte ure prepozno odprla, bi mu svetovali, da naj bolj pazi na uro v cerkvenem stolpu, da bode bolj pravilno šla, kakor do sedaj. Poznega obveščanja načelnik ni zakrivil, ker nima šolskega sluge na razpolago. Ako je res kdo pred volitvijo delil politični katekizem, nam ni znano, vemo pa, da so imeli odborniki vnanjih občin že zapisana imena novih členov šolskega sveta, da se tedaj niso mogli ravnati po političnem katekizmu, ki so ga baje šele med volitvijo dobili v roke. Verjetno je, da so se ravnali po Brešarjevem katekizmu. Ako »Slovenčev« dopisnik svetuje bivšemu predsedniku krajnega šolskega sveta, da naj si nakupi »gruntec«, mu sme odgovoriti, da bi to lahko storil, ako bi ne bil več žrtvoval za narodne in druge javne zadeve, kakor vsi novoizvoljeni člani kralnega šolskega sveta skupaj. Pravico ljub.

V hiši obešenega, naj se ne govori o štriku, pravi star pregovor. Na ta nauk pa je pozabil dr. Šusteršič imenovan dr. Žlindra. Na shodu v Cerknici je nekaj klobasal o izsesavanju. To se slabo sliši iz ust tacega človeka, kakor je dr. Šusteršič, čigar računov se ljudje bolj boje, kakor kuge, lakote in Turka, in slabo se sliši v farovžu, ko vender vsak človek ve, da največji oderuhi, ljudski goljufi, izsesovalci in sleparji v naši deželi stanujejo v farovžih.

Strup prodajajo! Z Bleda se nam piše: Pretečeni mesec je neki posestnik naznanil politični oblasti, da v konsumnem društvu na Bledu, ki se sleparsko imenuje kmetijska zadruga, prodajajo kmetom sam petjot za vino, in sicer tako slab petjot, da je isti še zdravju škodljiv. Na to pritožbo je glavarstvo odredilo, da se je vzelo probo od vsake vrste vina, katerega imajo v tej zadregi štiri sorte, in je pustilo to tekočino uradno preiskati. Zdaj pa čujte, ljudje božji, kaj je uradna preiskava dokazala. Uradna preiskava je dokazala, da nobeno vino ni naravno, in da so tri sorte tega vina popolnoma škodljive zdravju, da je to »gift«, ki se je kmetom prodajal za drag denar kot pristna vinska kapljica. Tako podpira ta krščansko-katoliška duhovniška stranka nas kmete, da nas bo s svojo smrdljivo pijačo še »zagiftala«. Kje si, dr. Žlindra, kje je tvoj sv. Duh, da bi izboljšal ta »gift«, ki se toči v blejski duhovniški štacuni. In vi, kmetijski rojaki v vinorodnih

krajih na Vipavskem in Dolenjskem, ali vidite, kako vam dr. Šusteršič, vrhovni poglavar katoliške organizacije, spravlja vaš vinski pridelek ob dobro ime, in kako tlači ceno poštenemu vinu? Uničiti nas hoče. Zato pa stojmo, kakor jeden mož zoper te konsumarje!

Gorenjski kmet.

Tavčar zna moliti bolj kakor škof. Klerikalni agitator (kaplan): Kaj, tacega poslanca bodete volili, ki z dr. Tavčarjem drži, kateri nima nič vere; volite raji pametne poslance, ki vam jih mi priporočamo. Kmet liberalce: Kaj pamet! pamet! Dr. Tavčar zna bolj moliti, kakor vsak škof. In zginil je skušnjavec, kakor bi ga kafa vzela.

Najnovejše sredstvo za klerikalne poslance. Tam na Notranjskem, kjer stoji poslanski stolec dr. Naceta na tako šibkih nogah, da ga bode kraška burja dne 18. decembra z najmanjšo težavo odnesla v megleno Ljubljano, se agituje za tega doktorja tudi s tem, da se žuga onim, ki hočejo zoper njega voliti, da bodo zaprti, ako ne dajo svojega glasu dr. Častnikoviču. A pri zakonskih polovicah pa strahijo s »civil« zakonom, češ ako bodejo volili liberalce, bodo potem ti delali v državnem zboru na to, da se bode upeljal v Avstriji civilni zakon, to je namreč zakon, po klerikalnem tolmačenju, da bode mož in žena tri leta skupaj živela, potem bo pa mož zapustil ženo, si izbral drugo, otroke dobé pa usmiljene sestre v svojo pest.

Za Prešernov spomenik daroval je povodom pesnikove stoletnice znani naš mecen gosp. Josip Gorup na Reki znesek 500 kron.

Mlada vdova. Te dni se je poročil Andrej Kordon v Doleh pri Litiji s 16letno Alojzijo Irtovo s Stranskega vrha. Ženitovanska pojedina je po »Slovincu« trajala tri dni, dva dni potem je pa mladi mož umrl!

Miklavže in hudiče so se šli fantje v Podgorici. Hudiči so se nekaj med seboj sporekli in slednjič še pretepli. Franc Lenarčič je bil tako ranjen, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

Listnica uredništva.

Razne gospode dopisnike prosimo, naj ne zamerijo, da nismo vsega priobčili, kar so nam poslali. Pride še vse na vrsto, le malo popljenja.

Loterijske srečke.

Gradeo , 7. decembra.	69, 67, 52, 51, 81.
Brno , 12. decembra.	24, 35, 80, 85, 9.
Dunaj , 7. decembra.	7, 52, 81, 36, 11.
Lino , 1. decembra.	31, 26, 34, 3, 32.
Praga , 5. decembra.	11, 24, 13, 89, 58.
Trst , 1. decembra.	3, 82, 14, 66, 25.

Tržne cene v Ljubljani

7. decembra 1900.

	K	p		K	p
Pšenica, 100 kg	16	—	Špeh povojen, kgr.	1	44
Rež,	14	—	Surovo maslo, „	1	90
Ječmen, „	13	20	Jajce, jedno	—	10
Oves, „	13	—	Mleko, liter	—	16
Ajda, „	16	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	17	—	Telečje	—	20
Koruza, „	12	—	Svinjsko „	—	140
Krompir, „	4	40	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec	—	120
Grah, „	—	20	Golob	—	45
Fizol, „	—	16	Šeno, 100 kilo	—	4
Maslo, kgr.	2	—	Slama, „	—	380
Mast, „	1	40	Drva trda, klfr.	—	8
Špeh svež, „	1	36	„ mehka, „	—	5

Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Dobre, stare čase tako radi hvalijo in v marsikaterem oziru po pravici. Zlasti so se odlikovali prejšnji časi v tem, da so bile življenjske potrebe bolj priproste in živila bolj naravna. Kaj vse nam razburja zadnji čas naše živce! Vrh tega vedno bolj razširjeno uživanje upijanljivih in drugih razburljivih pijač! Da se temu pogubnemu uplivu kolikor mogoče zastavi pot, nujno priporočamo, naj se k bobovi kavi, ki je sama škodljiva in razburja živce, primešava polovico Kathreiner-Kneipp-ove sladne kave, katera je zdravju koristna. Splošno je že znano, kako prijetna in okusna kava se dobi na ta način, in kako pomirja in krepi živce, dočim jih čista bobova kava razburja in slabi. Tega pomočka svojemu zdravju naj bi nihče ne opustil, zlasti pa bi se ne smela dolgo obotavljati nobena gospodinja, da upelje in uporablja v blagor svoje družine zdravo domačo Kathreiner-Kneippovo sladno kavo v znanih izvornih zavitkih.

Prodaja vina.

Podpisani prodaja pristna istrska vina, teran, refoškati, rudeči Opollo iz Visa, kakor tudi izvrstna bela vina od 15 kr. naprej iz kleti v Pulju (Pola) ali iz Vodnjana (Dignano, Istra).

Istotako se prodaja tudi

fino namizno olje.

Krištof Cossovel in drug

(2524-2) veletržec v Pulju, Istra.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu 14

Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobredelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik,
predsednik.

Poštna hranilnica ček. št. 849.086.

Telefon št. 135.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Genjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali:

KAVA
DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA

Tvarina je najboljša cikorija.

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU
LJUBLJANI.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

posluje nad 11 let in ima do sedaj hranilnih vlog uže blizo

15 milijonov kron,

katero obrestuje po 4 odst. brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz lastnega plačuje; nevzdignjene obresti pa pripisuje vsacega pol leta h kapitalu. Mesto ljubljansko je kot ustanovitelj porok za vse pri tej hranilnici vložene denarje z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Poleg te varnosti nabira mestna hranilnica ljubljanska iz vsakoletnega dobička tudi rezervni zaklad, ki znaša sedaj nad **K 250.000.**

Ker je torej taka varnost za hranilne vloge nedvomljivo popolna in se vsled tega vložniku ni nikoli treba bati, da bi kaj izgubil, pričakovati je od vseh slovenskih rodoljubov, da vlagajo svoj denar pri **mestni hranilnici ljubljanski.**

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“ v Ljubljani.